

оперативно і об'єктивно висвітлюються ті чи інші аспекти антисоціальних явищ, яка тональність, способи доведення інформації, в значній мірі залежить ефективність боротьби зі злочинністю, реалізація напрямків політики держави у сфері протидії злочинності.

Література:

1. Дремін В.Н. Информационная мегасреда в механизме криминализации общества // Актуальні проблеми держави та права: Збірник наукових праць. – 2006. – № 27. – С. 203-208.
2. Горшенков А.Г., Горшенков Г.Г, Горшенков Г.Н. Право и средства массовой информации в государственном управлении // Право и политика. – 2002. – № 8. – С. 96-108.
3. Недов С. Л. Взаємодія засобів масової інформації та органів внутрішніх справ (за результатами контент-аналізу) / С. Л. Недов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://radnuk.info/statti/565-pranoohor/14767-2011-01-19-02-23-17.html>.
4. Трубниціна Л.В. Информационный век : защита от СМИ / Л.В. Трубниціна // Проблемы медиа-психологии. – М., 2008. – С. 59-67.
5. Правові умови діяльності українських мас-медіа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravo-media.at.ua/pub/5-1-0-33>
6. Симоненко Ю. М. Взаємодія та конфлікти ЗМІ з представниками правоохоронних органів у вирішенні проблем злочинності / Симоненко Ю. М. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2353>.

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПТУ “COMMUNITY POLICING” В УКРАЇНІ

Дикий О.В.

кандидат юридичних наук

*доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права
Національний університет «Одеська юридична академія»*

Реформування системи правоохоронних органів передбачає новий підхід до визначення місця і ролі поліції у взаємодії з громадськістю. Концепт “community policing” полягає у взаємозв'язку поліції та громадськості на паритетних засадах з метою вирішення різного роду конфліктів, проблем соціального середовища, в тому числі і злочинності. Як і будь яка інша організована діяльність, функціонування поліції обов'язково передбачає прогнозування та планування своєї роботи. Планування поліцейської діяльності в контексті “community policing” відрізняється від усталеної моделі планування, що ґрунтувалася на підвищенні рівня розкриття злочинів,

зменшення кількості вчинених злочинів. Нова модель ґрунтується на визначенні потреб громади, або проблемних питань і планування поліцейської діяльності з їх обов'язковим врахуванням. Адже, головним показником ефективності діяльності поліції в контексті “community policing” є рівень довіри громади до поліцейських. У зарубіжних країнах, де зародився вказаний концепт, існує три основні моделі його реалізації в контексті поанування-реалізації [1]. Однак, варто наголосити, що немає єдиного універсального способу реалізації “community policing”. Кожен з трьох підходів має, як сильні, так і слабкі сторони.

Довгострокове планування. Перший спосіб передбачає розробку детального довгострокового плану, цілі та строки реалізації поліцейської діяльності. При цьому підході приймаються довгострокові стратегії, визначаються методи впливу, встановлюються конкретні критерії оцінки ефективності діяльності поліції. Однак, на початковий етап планування для великих громад може тривати місяці або навіть роки, при цьому навіть дуже детальний план не зможе передбачити всі поточні проблеми, які можуть виникнути. У літературі зазначається, що планування також може бути ускладненим через кількість залученого персоналу. Так, планування, що здійснюється відносно невеликою командою може запобігти процесові затягування такої діяльності через бюрократичні та інші процедури. Однак, занадто мала команда не зможе адекватно відображати всі прошарки самих поліцейських, з їх досвідом в організації, створюючи ризик того, що план не буде ефективно впроваджений.

Одночасне планування і реалізація. При цьому підході планування та реалізація такого плану відбуваються одночасно. Поки відбувається процес планування, поліція починає реалізовувати певні аспекти програми. Цей метод дозволяє поліції швидко розпочати роботу, залучаючи в себе більше персоналу, і дає можливість при поточному плануванні використовувати зворотній зв'язок з громадами, з метою коригування дій самих поліцейських.

Реалізація повноважень поліції з короткостроковим плануванням. Третій підхід – рекомендують застосовувати для поліції з невеликим досвідом або знанням природи “community policing”, щоб швидко розпочати діяльність і коригувати її на основі відгуків (пріоритет відається поточному плануванню). Цей процес є безперервним, з кожним циклом повинно здійснюватися коригування основних “community policing” в контексті задоволення необхідних потреб громади. Цей підхід передбачає, що обмежені знання щодо “community policing” будуть перешкодити поліції здійснювати правильне довгострокове планування своєї діяльності. Дійсно реальні та практично негайні дії можуть допомогти поліції мобілізувати підтримку від громади, що в подальшому дозволить більш точно планувати напрямки власної діяльності. Однак, при такому підході потрібно постійно зберігати сталість у діяльності поліції, адже постійні зміни у цілях та діях можуть сильно зменшити довіру спільноти.

В Україні концепція “community policing” є доволі молодою та такою, що тільки починає формуватися. Відголоски минулої системи, в якій ефективність визначалась за кількісними показниками стану злочинності, морально застаріла. Саме критичне падіння довіри громадськості до діяльності

колишньої міліції, стало одним із факторів докорінного переосмислення концепції діяльності МВС і як наслідок реформування окремих правоохоронних органів, в тому числі і міліції у 2015 році. Незважаючи на значні зміни, що відбулися, деякі підходи в діяльності поліції залишилися на практиці і досі, незважаючи на законодавчі зміни. Наприклад, у Законі України «Про національну поліцію» від 2 липня 2015 року зазначено, що рівень довіри населення до поліції є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції. При цьому оцінка рівня довіри населення до поліції проводиться незалежними соціологічними службами в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Дійсно, таке законодавче положення відображає концепцію “community policing”, та, безумовно, є позитивним кроком до побудови громадського суспільства. На практиці це положення зараз взагалі не виконується. Незважаючи на законодавче закріплення необхідності прийняття порядку оцінки рівня довіри населення до поліції Кабінетом Міністрів України, до цих пір він не прийнятий. Зараз, на розгляді в Уряді перебуває проект Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення оцінки рівня довіри населення до Національної поліції», до якого вже зараз є багато зауважень [2].

В свою чергу управління поліції по адміністративно-територіальним одиницям в якості оцінки ефективності власної роботи розміщують на офіційних веб-сайтах звіти, що передбачають кількісно-якісні показники: виявлено правопорушень, надійшло заяв і повідомлень, кількість злочинів, відсоток розкриття тощо. Окремі управління на офіційних веб-сайтах взагалі не розміщують звітної інформації про свою діяльність, що є порушенням статті 86 Закону України «Про національну поліцію України».

Однак, як і зазначалося раніше, основою діяльності поліції в умовах провадження концепції “community policing” є преш за все адекватне планування власної діяльності з обов’язковим залученням громадськості для публічного обговорення, як того вимагають принципи передбачені в статтях 9 та 11 Закону України «Про національну поліцію». У цьому контексті в Стратегії розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року [3] передбачено створення організаційних механізмів взаємодії органів системи МВС з місцевими органами влади і самоврядування, спільна підготовка превентивних програм і програм забезпечення безпеки територіальних громад. Для реалізації цих цілей, запроваджуються нові операційні та організаційні механізми, як, наприклад, розвиток інститутів дільничних поліцейських і патрульної поліції, як першої компетентної ланки співпраці з населенням, так і «наближення» до громадськості, шляхом створення «міні поліцейських станцій», обов’язкових зустрічей і форумів з громадськістю.

Література:

1. Trajanowicz R. Understanding Community Policing A Framework for Action [Електронний ресурс] / Robert Trajanowicz // Bureau of Justice Monograph

Series. – 1994. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.ncjrs.gov/pdffiles/commp.pdf>.

2. Громадськість закликає Уряд не ухвалювати неякісний Порядок оцінки рівня довіри до Нацполіції [Електронний ресурс] // Реанімаційний Пакет Реформ. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://rpr.org.ua/news/hromadskist-zaklykaje-uryad-ne-uhvalyuvaty-neyakisnyj-poryadok-otsinky-rivnya-doviry-do-natspolitsiji/>

3. Стратегії розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://mvs.gov.ua/upload/files/strategiya.pdf>.

КОНЦЕПЦІЯ “COMMUNITY POLICING” В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ОСІБ ІЗ ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СТРЕСОВИМ РОЗЛАДОМ

Чернишов Г.М.

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права

Національний університет «Одеська юридична академія»

“Community Policing” – це філософія, стратегія, концепція, принцип поліцейської діяльності, що символізує відкритість правоохоронної системи та її орієнтування на громаду.

В основу філософії Community Policing лягли «9 принципів роботи сучасної поліції» (the Peelian Principles), укладені більше 180 років тому Робертом Пілом, видатним британським політичним діячем. У 1829 році, запускаючи в роботу нову поліцію, він озвучив основний постулат цієї концепції: “The police are the public and the public are the police!” («Поліція для громади і громада для поліції!») [1].

В цілому, Community policing представляє собою співпрацю між органами поліції та суспільством, направлену на виявлення та вирішення суспільних проблем. Данні відносини ґрунтуються на засадах довіри суспільства до правоохоронних органів, що призводить до більш ефективних результатів. В деяких суспільствах потрібен час для налагодження даних відносин, подолання апатії та недовіри населення, налагодження креативної та конструктивної співпраці, взаєморозуміння та терпимості [2, с. 7].

Community policing включає в себе різноманітні філософські та практичні підходи, які формуються в залежності від потреб суспільства. Основною ідеєю Community policing є залучення активних членів суспільства, таких як місцеві органи самоврядування, школи, приватні підприємці, церкви, лікарні тощо для усвідомлення їхньої відповідальності та підтримання законності у відповідній місцевості (районі) [2, с. 11-14].